

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Бурятия
Окинский район
МАОУ «Бурунгольская СОШ им.С.Г. Дугарова»

РАССМОТРЕНО
МО учителей гуманитарного цикла
Руководитель МО

 Хаптагаева А.С.

Протокол №1
от «30» августа 2023г.

СОГЛАСОВАНО
Зам. директора по УР
 Цыбикова Н.А.

Протокол №1
от «30» августа 2023г.

УТВЕРЖДЕНО
Директор
Цыренова Г.Б.

Приказ №146
от «1» сентября 2023г.

Рабочая программа
учебного предмета
«Родная (бурятская) литература»

для 8 класса среднего общего образования
на 2023-2024 учебный год

Составитель: Шарастепанова Туяна Валерьевна,
учитель бурятского языка и литературы
высшей квалификационной категории

с.Хужир, 2023г.

Тайлбари бэшэг

Мүнөө үеын, XXI зуун жэлэй, болбосоролой гол зорилго хадаа бээ даагаад бодомжолхо, ходо хубилжа байһан оршон тойронхи байдалда түргэн дагажа, өөрөө өөрыгөө болбосоруулжа, хүмүүжүүлжэ шадаха аргатай хүниие хүмүүжүүлгэ болоно.

Федеральна гүрэнэй хуралсалай стандартын ёһоор буряад литература заалгын **гол шухала зорилго** хадаа литературна текстнүүдые уншаха ба тэдэниие ойлгожо абаха дадалда хурагшадые хургалга болоно. Иимэ хургалга гээшэ литературые уран найханай үзэгдэл гээшэ гэжэ ойлгуулжа, мэдэрхэ арга боломжонуудые олгуулга болоно.

Түрэл буряад литература үзэлгэ иимэ **зорилгонуудые** бээлүүлхэ ёһотой:

- оршон тойронхи юртэмсын байдал ойлгожо абахын хэрэгсэл болгон, уран зохёол уншаха дура, хүсэ хурагшадта олгохо, хүн ба оршон тойрон хоёрой харилсаан найн байха ёһотой гэжэ ойлгосо нэбтэрүүлжэ, уран зохёолшодой зохёол соогоо табиһан асуудалнууд дээрэ хөөрэлдөө ябуулха;
- уран үгэ буряад арадта эртэ урдын саһаа хойшо байһан гэжэ мэдэрэл олгохо, уран зохёолой хэлэ, үгын уран найханиие хүн зоной харилсаанай хэрэгсэл гээшэ гэжэ хүсэд дүүрэнээр ойлгуулха;
- арад зоной ажабайдалтай, хүгжэлтын түүхэтэй, ёһо заншалнуудтайнь, үнэтэй сэнтэй хараа бодолнуудтайнь түрэл литература нягта холбоотой гэжэ хурагшадта ойлгуулха;
- хурагшадые уншанан зохёолоо шэнжэлхэ, шүүмжэлхэ, харин ойлгоһоноо мэдэрхэ шадабаритай болгохо;
- хурагшадай бэлиг, ухаан бодол шэнжэлхэ, зохёохо арга боломжонуудые аман болон бэшэмэл хэлэлгын хүсөөр хүгжөөхэ;
- өөрын тусхай хараа бодолтой уншагшые, ондоо хүнэй хараа бодолые аятай зохидоор, баримталгатайгаар тайлбарилжа, аман үгөөр гү, али бэшэмэл хэлэлгээр дамжуулжа шадаха, шэнжэлһэн, шүүмжэлһэн удхатай дэлгэрэнгы бодомжолгонуудые байгуулха шадабаритайгаар хурагшадые хүмүүжүүлхэ;
- түрэл литературингаа зохёолнуудые ойлгохо, сэгнэхэ, арадайнгаа сэнтэй бодолнуудые, ёһо заншалнуудые, хэдэн мянган жэлэй хугацаа соо буйлуулһан үнэтэй дүй дүршэлыень халан абаха, үргэдхэхэ, саашань үргэлжэлүүлхэ, уг дамжан далижуулха гүн сэдхэлтэй хүниие хүмүүжүүлхэ.

Хурагшад гол түлэб иимэ юумэнүүдые **мэдэхэ ёһотой:**

- уншажа байсан зохёолойног автор тухай, номой нэрын удха тайлбарилга;
- уран зохёолшоной намтарһаа тон шухала мэдээнүүдые;
- уран зохёолой текстнүүдые;
- шудалан үзэжэ байсан зохёолой герой болоод гол үйлэдэгшэ нюурнууд тухай, зохёол соохи шухала үйлэнүүдые мэдэхэһээ гадна, тэдэнэй хоорондохи харилсаа холбоонуудые, типическэ удха шанар;
- уран зохёол бэшэхэ гол шухала аргууд, зураглалай янзунууд, зохёолой темэ, идей, гол удха, уран зохёолой геройнууд, сюжет г.м. литературна теориһоо ойлгосонуудые;
- программын эрилтын ёһоор сээжэлдэнэн шүлэгүүдые, эпическэ зохёолой хэнэгүүдые;

Нурагшад иимэ юумэнүүдые хэжэ шадаха ёһотой:

- уран зохёолшын зохёол соогоо бэшэнэн уран зураглалые хөөрөжэ;
- уран зохёолшын зураглаһан зурагыг ухаан бодолдоо, сэдхэлдээ бии болгожо;
- үзэжэ байсан зохёолой гол шухала асуудалнуудые (эпизодуудые), үйлэдэгшэ нюурай хэлэнэн үгэ, хэрэг г.м. бусад олон юрын үйлэнүүдһээ илгажа;
- зохёол соохи үйлэнүүдэй болоһон шалтаганаанье, сагыг, тэрэнэй хойшолонгыг элирүүлжэ;
- үзэжэ байсан зохёолой хэлэнэй уран аргуудые, байгаалин зураглалнуудые текст сооһоо илгажа;
- зохёолой идейнэ болоод уран һайханай талыг харуулалгада сюжетдэй зүйлнүүдэй (үйлын хүгжэлтын эхин, үйлын уялдалга, үйлын хүгжэлтын эгээл дээдэ шата) үүргэ болон гол проблематика элирүүлжэ;
- зохёолой удха задалан харуулхадаа, геройн үүргэ ба геройдо үгэнэн авторай сэгнэлтэ эли тодо болгожо;
- зохёолой геройнуудай өөр өөрын ба бултандань хабаатай шэнжэнүүдые тодорхойлон, характеристикэ үгэжэ, тэдэндэ авторай ямараар хандажа байһые элирүүлхэ зорилготойгоор геройнуудые зэргэсүүлжэ;
- уран зохёолнуудай текст лирическэ, эпическэ, драматическа жанрай байһаарнь тэдэниенэ хараадаа абажа, тодоор, уранаар уншажа;
- монологическа хэлэлгэ һайнаар хэрэглэжэ, өөрынгөө һанамжа ойлгосотойгоор хэлэжэ, тэрэнэ ойлгуулжа, баримталжа, хамгаалжа;
- үзэг бэшэгэй талаар зүбөөр, алдуугүйгөөр ба удхын ойлгожо уншаха оньһон аргатай, дадалтай болохо;

- уран хурсаар уншаха шадабаритай болохо;
- уран зохёолые сюжетно-композиционно нэгэдэл гэжэ хадуужа абаха;
- уран зохёол дотор авторыень, тэрэнэй зохёол соо зураглагдаһан геройнуудта ба үйлэ хэрэгүүдтэ, ушарнуудта, уншагшадта хандалгые ойлгожо абаха;
- уран зохёолой жанр болон родто хубаардагые ойлгожо элирүүлхэ шадабаритай болохо;
- диалог, монолог зүбөөр хэрэглэжэ, хэлэжэ шадаха болохо;
- элдэб янзын бэшэмэл ажалнуудые бүтээхэ шадабаритай болохо;
- уншаһан номой справочна аппарат, мүн литературна терминүүдтэй словарь, шэнэ толинуудые хэрэглэжэ г.м.

Һурагшадай мэдэсэ, шадабариды табигдаха гол эрилтэнүүд.

Предметнэ дүнгүүдынь гэхэдэ:

- уран зохёолшын зохёол соогоо бэшэһэн уран зураглалые хөөрэхэ;
- уран зохёолшын зураглаһан зурагые ухаан бодолдоо, сэдхэлдээ бии болгохо;
- үзэжэ байһан зохёолой гол шухала үйлэнүүдые (эпизодуудые), үйлэдэгшэ нюурай хэлэһэн үгэ, хэрэг г.м. бусад олон юрын үйлэнүүдһээ илгaha;
- зохёол соохи үйлэнүүдэй болоһон шалтагааниие, сагые, тэрэнэй хойшолонгые элирүүлхэ;
- үзэжэ байһан зохёолой геройнууд тухай, тэдэндэ авторай ямараар хандажа байһые хараадаа абан, һурагша бэшэмэл өөрын бодомжолго зохоожо шадаха;
- уран зохёолой сэдэб ойлгожо, уншаһан текстынгээ гол удха хөөрөжэ шадаха;
- текст соохи уран аргуудые олохо;
- уншаһан зохёолойноо жанр элирүүлжэ шадаха.

Һуралсалай түсэблэһэн дүнгүүд

Орион тойрониие шудалха шадабари (познавательные УУД):

- шухала хэрэгтэй мэдээсэлнүүдые бэдэржэ, интернетэй хүсөөр мэдээнүүдые оложо, хэрэглэжэ шадаха;
- шүүмжэлэл, шэнжэлэл хэжэ, дутаг дундануудые элирүүлхэ;
- хэһэн ажалдаа арга боломжонуудые тааруулжа, шалгалта, сэгнэлтэ үгэжэ шадаха;
- юумые сасуулжа, тааруулжа, шалтаг хойшолоной холбоо байгуулжа, бодолоо удаа дараалуулан хубарюулжа шадаха;
- монологическа хэлэлгэ найнаар хэрэглэжэ, өөрынгөө ханамжа ойлгосотойгоор хэлэжэ, тэрэнээ ойлгуулжа, баримталжа, хамгаалжа шадаха.

Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (личностные результаты)

- буряад хэлээ буряад арадай үндэһэн-болбосоролой нангин баялиг гэжэ ойлгохо;
- түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ;
- хэлэнэй баялигые өөрынгөө хэлэлгэдэ хэрэглэжэ, бодожо байһан бодолоо тэрэнэй хүсөөр хэлэжэ шадаха.

Харилсаха шадабари (коммуникативные УУД):

- бэе бэеэ шагнажа, дуулажа шадаха;
- хэлэнэй аргуудые хэлэлгэдээ хэрэглэжэ, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха;
- бэшэг дээрэ, аман хэлэлгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха;
- асуулта хэжэ, хүнэй ханал бодол ба өөрынгөө ханамжа хэлэжэ шадаха;
- хэжэ байһан юумэнэйнгээ зорилгонуудые, хамта дүүргэхэ ажалайнгаа түсэбүүдые, яаж тэрэнээ дүүргэхые элирхэйлжэ шадаха;
- олоһон мэдэсээрээ нүгөөдэтээ хубаалдажа, үрэ дүнтэй бодол абаха;
- бэе бэеэ хүндэлжэ, нүгөөдэдөө анхаралтайгаар хандаха.

Бэе гуримшуулаад ябаха шадабари (регулятивные УУД):

- олоһон мэдэсһээн уламжалан, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха;
- түсэблэлгэ, удаа дараалуулан хоорондын зорилгонуудые табижа, ямар дүндэ ерэхээ уридшалан мэдэхэ;
- сэгнэлтэ хэхэдээ, юу ойлгоһоноо, үшөө юу ойлгожо абахабиб, хэр зэргэ шанартайгаар ойлгообиб гэжэ, хэһэн ажалаа сэгнэжэ шадаха;
- эрмэлзэл зоригоо суглуулжа, бэрхэшээлнүүдые дабажа шадаха.

Литературна уншалгаар шадабари (предметные результаты):

- уран зохёолшын зохёол соогоо бэшэһэн уран зураглалыг хөөрэхэ;
- уран зохёолшын зураглаһан зурагыг ухаан бодолдоо, сэдхэлдээ бии болгохо;
- үзэжэ байһан зохёолой гол шухала үйлэнүүдые (эпизодуудыг), үйлэдэгшэ нюурай хэлэһэн үгэ, хэрэг г.м. бусад олон юрын үйлэнүүдһээ илгаха;
- зохёол сохи үйлэнүүдэй болоһон шалтагааниг, сагыг, тэрэнэй хойшолонгыг элирүүлхэ;
- үзэжэ байһан зохёолой хэлэнэй уран аргуудыг, байгаалин зураглалнуудыг текст сооһоо илгаха;
- зохёолой идэйнэ болоод уран найханай талыг харуулалгада сюжетэй зүйлнүүдэй (үйлын хүгжэлтын эхин, үйлын уялдалга, үйлын хүгжэлтын эгээл дээдэ шата) үүргэ болон гол проблематика элирүүлхэ;
- үзэгдэжэ байһан зохёолнуудай байгуулгын (композициин) зүйлнүүдые илгаха;
- зохёолой удха задалан харуулхадаа, геройн үүргэ ба геройдо үгэһэн авторай сэгнэлтэ эли тодо болгохо;
- зохёолой геройнуудай өөр өөрын ба бултандань хабаатай шэнжэнүүдые тодорхойлон, характеристикэ үгэжэ, тэдэндэ авторай ямараар хандажа байһыг элирүүлхэ зорилготойгоор геройнуудыг зэргэсүүлхэ;
- уран зохёолнуудай текст лиричэскэ, эпичэскэ, драматическа жанрай байһаарнь тэдэниенг хараадаа абажа, тодоор, уранаар уншаха;
- уран зохёолой геройнуудта характеристикэ үгэхэ орёо түсэб табижа;
- үзэжэ байһан зохёолой геройнууд тухай, тэдэндэ авторай ямараар хандажа байһыг хараадаа абан, хурагша бүхэнэй, бүхы хурагшадай зэргэсүүлһэн аман гү, али бэшэмэл өөрын бодомжолготой зохёолго (зохёолго -бодомжолго) зохёохо;
- монологическа хэлэлгэ найнаар хэрэглэжэ, өөрынгөө һанамжа ойлгосотойгоор хэлэжэ, тэрэнээ ойлгуулха, баримталха, хамгаалха;
- түсэб табижа, тэрэ тоодо тезиснэ түсэб, мүн литературна-критическэ статьянуудаар конспект бэшэхэ;
- нэгэ гү, али хэдэн материалнууд дээрэ үндэһэлэн, литературна сэдэбээр элидхэл гү, али реферат бэлдэхэ;

Формы организации деятельности обучающихся:

Фронтальная, групповой (хоёр-хоёроороо), индивидуальная, коллективная (хамтын)

Описание места учебного предмета в учебном плане:

Бэлүүлхэ болзор ба шата– 2023- 2024 он, хуралсалай түсэбөөр долоон хоногтой 1 саг үгтэнэ, жэл соо хамтадаа 34 саг.

ПРОГРАММЫН БҮРИДЭЛ БА УДХА:

Оролто үгэ (1 ч.)

Соёл литература хоёр уран найханай ёһо заншалгүйгөөр бии болодоггүй, хүгжэдэггүй гэхэн ойлгосо. Ёһо заншал ба литературы хөгжэлтэ. Искусстводохи шэнэлэлтэ тухай түрүүшын ойлгосо.

Арадай аман зохёол (7ч.)

Аман зохёол — арадай гүн ухаанай найхан сэдхэлэй, үндэһэн хэлэнэй дундаршагүй баялиг. Арадай аман зохёол түхэлөөрөө хубаарилга: шүлэгэй, прозын, зүжэгэй. Тэдэнэй жанрнуудаар илгарал. Шүлэгэй жанрнууд: оньһон үгэнүүд, таабаринууд, дуунууд, юрөөлнүүд, жороо үгэнүүд, үльгэрнүүд. Эдэ зохёолнуудай онсо янза: байгуулга, толгой холбуулга, параллелизм, рифмэ г. м. Прозын жанрнууд: мифүүд, домогууд, удхалһан хөөрөөнүүд (түүхэнүүд), онтохонууд, һонирхолтой хөөрөөнүүд. Прозын зохёолнуудай байгуулга, сюжет, уран аргууд г. м. Зүжэгэй жанрнууд: арадай наадан, хатар, гурим заншалай ёһололнуудые гүйсэдхэлгэ. Тэдэнэй онсо янза.

Үльгэрнүүд — буряад арадай аман зохёолой эгээн ехэ жанр. Үльгэрнүүдэй темэ, гол удха, байгуулга, хэлэн, уран аргууд, геройнуудайнь патриотизм, арадай ажабайдал зураглалга. Үльгэршэд — түрүү үзэл бодолоороо, бэлиг шадабаряараа онсо илгаржа, арадай дундаһаа урган гараһан оюун ухаатан мүн. Үльгэр хэлэхэ ёһо, гурим. Аман зохёолнуудые хөөрэлгэдэ үльгэршэдэй онсо арга шадабари. Үльгэршэд А. А. Тороев, Е. И. Сороковиков-Магай, П. Тушемилов тухай мэдээн. “Гэсэр” — Бурядай героическа эпосүүдэй элитэ ехэнь. “Гэсэр” үльгэр эрдэмтэдэй суглуулан бэшэжэ, бүридхэхэн тухай. Туд үльгэрэй гол удха. Гэсэрэй дүрэ, дайшалхы хэрэг, ябадалайнь зорилго. Энэ эпосэй байгуулга, хэлэн, уран аргууд, мифическэ зүйлнүүд. Үльгэр соо буряад, монгол, түбэд болон бусад арадуудай соёл болбосоролой талаар харилсаанайнь баримтанууд.

Түүхэлһэн хөөрөөнүүд. Гүн Сакба тухай (1ч.)

“Монголоу нюуса тобшо” (3ч.)

Зохёолой түүхэтэ үндэһэн ба сюжет. Образуудынь. «Монголоу нюуса тобшо» ба арадай аман зохёол. «Монголоу нюуса тобшо» гэхэн зохёолой удха шанар.

XVIII- XIX зуун жэлнүүдэй буряад арадай бэшэмэл зохёолнууд(2ч.)

«Сайн үгэтэ эрдэнии сан субашидһаа», «Шэдитэ хүүр» г.м. Замай тэмдэглэлнүүд (3 саг)
Домба-Даржап Заяев «Замай тэмдэглэлнуудБээ». Базар Барадин «Замай тэмдэглэлнүүд». Будда Рабданов «Мүргэлшэнэй замай тэмдэглэлнүүд», “Хуулигуй ноён, хориггүй зон”.

XX зуун жэлэй 1-дэхи хахадай буряад уран зохёол (6 ч.)

Арадай аман зохёолой, бэшэмэл зохоолнуудай, буддын шажанай зохоолнуудай, ородой ба хари гүрэнүүдэй литературануудай ёһо заншалай буряад литературыын бии болон хүгжэхэдэ үзүүлһэн нүлөөн.

Хоца Намсараевич Намсараев “Цыремпил”

Реализм тухай ойлгосо. Реалистическэ ёһо заншал. Зүбөөр зураглалга зүбтэй байлга хоёрой хоорондох илгаа. Уран зохёолой геройн доторой байдал зүбөөр зураглан харуулха аргууд ба хэрэгсэлнүүд. Психологизм тухай ойлгосо.

Цыденжаб Дондунович Дондубон. «Хиртэһэн һара»

Геройн абари зан реалистическаар зураглан харуулха ёһо заншал. Геройн дотор боложо байһан зүрилдөө зураглалга. (Дондубон Ц. Зохёолнууд. — Улаан-Үдэ : Буряадай номой хэблэл, 1988; Буряад литература: хрестомати. 8 класс. — Улаан-Үдэ : Буряадай номой хэблэл. 1992.)

XX зуун жэлэй 2-дохи хахадай буряад уран зохёол (14 ч. саг)

Ж.Т.Тумунов “Халуун зүрхэн”. Дайн арадай болон хүнэй ажабайдалда.

Алексей Данилович Бадаев «Сэргэ». Ким Шогдопович Цыденов «Хээрэ» хөөрөөн. Цырен Раднаевич Галанов «Эсэгын хүбүүн»

Мэлс Жамьянович Самбуев «Аласай замда юрөөнэб» сонет, Цырен-Дулма Д. Дондокова «Шулуунууд дуулана» поэмэ,

Балдан Насанович Ябжанов «Эртын шүүдэр» туужа. Доржо Осорович Эрдынеев «Түбэргөөнтэнэй хүбшэргэй».

Лопсон Дунзынович Тапхаев «Андалдашагуй баялиг», А.Г.Лыгденов «Нюдэнэй аршаан» хөөрөөн.

Календарно-тематическое планирование 8 класс
Буряад литератураар сэдэбүүдые үзэхэ түсэблэлгэ

№	Сэдэб	Саг
1-дэхи четверть – 8ч.		
1	Оршол	1ч
Арадай аман зохёол – 7ч.		
2	Буряад арадай дуунууд.	1ч
3	Үреэлнүүд.	1ч
4	Буряад үлыгэрнүүд. «Абай-Гэсэр хүбүүн» эпохээ хэһэгүүд.	1ч
5	«Гэсэрэй дайда дээрэ түрэхэн тушаа» (2-дохи халаа)	1ч
6	«Гэсэрэй Орголи эрэн гүрөөһэ дарахан тушаа» (5-дахи халаа)	1ч
7	Абай -Гэсэрэй дүрэ. Үлыгэрэй байгуулга.	1ч
8	Х/Х «Үлыгэрые шэнжэлэгшэд»	1ч
2-дохи четверть – 8ч.		
9	Түүхэлхэн хөөрөөнүүд. Гүн Сакба тухай.	1ч
Ниитэ монголой уран зохёол. «Монголой нюуса тобшо» -3ч.		
10	«Монголой нюуса тобшо» зохёолһоо хэһэгүүд. Тэмүүжинэй уг гарбал, бага наһанайнь үе	1ч
11	Чингисэй эдир наһан. Тэмүүжиндэ Чингис хаан соло олгогдоһониинь	1ч
12	«Монголой нюуса тобшо» гэхэн зохёол тухай	1ч
XVIII- XIX зуун жэлнүүдэй буряад арадай бэшэмэл зохёолнууд – 2ч.		
13	Д-Д.Заяев «Замай тэмдэглэлнүүдһээ»	1ч
14	Б.Рабданов «Замай тэмдэглэлнүүдһээ», «Худалдаа наймаан, түбэд эхэнэрнүүд»	1ч
XX зуун жэлэй 1-дэхи хахатай буряад уран зохёол – 6ч.		
15	Б. Барадин (Самандабадра). Буряад монголой уг гарбалай домог.	1ч
16	Х. Намсараев “Цыремпил” 1-дэхи бүлэг	1ч
3-дахи четверть – 10ч.		
17	“Цыремпил” 2-дохи бүлэг. Туужа тухай ойлгосо.	1ч
18	Ц.Дон. «Хиртэхэн нара» 1-2-дохи бүлэгүүд	1ч
19	«Хиртэхэн нара» 3-дахи бүлэг	1ч
20	«Хиртэхэн нара» 5-дахи бүлэг. Реализм, психологизм.	1ч
XX зуун жэлэй 2-дохи хахатай буряад уран зохёол – 14ч.		

21	Ж.Тумунов “Халуун зүрхэн”.	1ч
22	А. Бадаев «Сэргэ»	1ч
23	К. Цыденов «Хээрэ»	1ч
24	Ц. Галанов «Эсэгийн хүбүүн»	1ч
25	Ц. Дондогой «Эхэ тухай поэмэ». Поэмэ тухай ойлгосо.	1ч
26	М. Самбуев «Аласай замда юрөөнэб» (сонет).	1ч
4-дэхи четверть – 8ч.		
27	Ц.-Д. Дондокова «Шулуунууд дуулана» (поэмэ)	1ч
28	Б. Ябжанов «Эртын шүүдэр» (туужа) 1-2-дохи бүлэгүүд	1ч
29	«Эртын шүүдэр» (4-7-дохи бүлэгүүд)	1ч
30	«Эртын шүүдэр» (8-15-дахи бүлэгүүд)	1ч
31	Д. Эрдынеев «Түбэргөөнтэнэй хүбшэргэй» (хөөрөөнүүдэй цикл)	1ч
32	Л. Тапхаев «Андалдашагүй баялиг»	1ч
33	А. Лыгденов «Нюдэнэй аршаан» (хөөрөөн)	1ч
34	«Абьяас бэлигтэйшүүл» (оюун ухаанай наадан)	1ч
Бүхьдөө		34ч.

Нуралсалай методическа хангалга:

1. «Буряад литература» Х.Г. Цыденова, Б.Ш. Ширапова, Улаан-Үдэ, «Бэлиг», 2017он;
2. «Буряад нургуулийн программанууд» (5-11 кл.), Улаан- Үдэ, 2008 он;
3. «Теория и методика обучения бурятской литературе» Бадмаева О.Б. Улаан-Үдэ, 2009он;
4. «Буряад литератураар тестнүүд» Дампилова Х.Д., Улаан-Үдэ, 2001он;
5. Буряад хэлээр, уншалгаар, буряад литератураар нурагшадай мэдэсэ, шадабари, дадал сэгнэхэ эрилтэ. Улаан-Үдэ, 2007 он.

Интернет онол арга:

- <http://www.edu.ru> – Федеральный портал «Российское образование».
- <http://www.edu03.ru/>-Министерство образования и науки РБ
- <http://www.buryadxelen.org>